ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

2023 оны 08 дугаар сарын 14
№30 (1278)

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ТАМГЫН ГАЗАР

ГАРЧИГ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

390.	Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай	2233
391.	Төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2236
392.	Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	2249
393.	Хууль тогтоомжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2250
394.	Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2251
395.	Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	2258
396.	Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	2259
397.	Өрийн удирдлагын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2260
398.	Төрийн аудитын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2265
399.	Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	2268
400.	Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2277
401.	Ирээдүйн өв сангийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2278
402.	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2281
403.	Төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай	2284

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

404.	Тогтоолын хавсралтад өөрчлөлт оруулах тухай	Дугаар 75	2285

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

405.	Журам батлах тухай	Дугаар 39	2287

ᠭᠠᠷᠴᠠᠭ

Moehgo& Folo_ oa Heol

[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	Moehgo& Folo_ oa Jese(oa Geje* oa Doeedege&		
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	Moehgo& Folo_ oa YekEt Hore& oa Doeedege&		
[illegible]	[illegible]		[illegible]
[illegible]	[illegible]		[illegible]
[illegible]	[illegible]		[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны 05 дугаар сарын 31-ний өдөр

Улаанбаатар хот

МОНГОЛ УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН 2024 ОНЫ ТӨСВИЙН ХҮРЭЭНИЙ МЭДЭГДЭЛ, 2025-2026 ОНЫ ТӨСВИЙН ТӨСӨӨЛЛИЙН ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн үзүүлэлтийг доор дурдсанаар батална уу: дурдсанаар батал сугай:

Д/д	Эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт	Төсвийн хүрээний мэдэгдэл	Төсвийн төсөөлөл	
		2024 он	2025 он	2026 он
1	Дотоодын нийт бүтээгдэхүүний бодит өсөлтийн хэмжээ /хувь/	6.5	6.5	5.4
2	Хэрэглээний үнийн өсөлтийн түвшин	8.0	6.0	6.0
3	Нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн орлогын хэмжээ /тэрбум төгрөг/	21,163.2	22,472.0	24,089.6
	-Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь	32.3	30.9	30.4
4	Нэгдсэн төсвийн нийт зарлагын дээд хэмжээ /тэрбум төгрөг/	22,996.1	23,928.8	25,676.6
	-Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь	35.1	32.9	32.4
5	Нэгдсэн төсвийн нийт зарлагын өсөлтийн хэмжээ /тэрбум төгрөг/	2,520.8	932.7	1,747.8
	-Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь	3.9	1.3	2.2
6	Нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн тэнцэл /тэрбум төгрөг/	-1,832.9	-1,456.8	-1,587.0
	-Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь	-2.8	-2.0	-2.0
7	Нэгдсэн төсвийн хөрөнгийн зардлын хэмжээ /тэрбум төгрөг/	5,850.4	6,145.6	6,406.0
	-Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь	8.9	8.4	8.1
8	Засгийн газрын өрийн нийт хэмжээ, өнөөгийн үнэ цэнээр /тэрбум төгрөг/	39,276.0	43,704.0	47,610.0
	-Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь	60.0	60.0	60.0
9	Нийгмийн халамжийн тухай хуульд заасны дагуу төсвөөс санхүүжүүлэх зардлын нийт хэмжээ /тэрбум төгрөг/	2,153.8	2,241.6	2,305.9
	-Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь	3.3	3.1	2.9

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

Moengol Folo_ oa Heoll

	/ /	— ..	— ..	— ..
	—	— .	— .	— .
	/ /	..	..	..
	—	.	.	.
	/ /	..	..	..
	—	.	.	.
	/ /	..	..	..
	—	.	.	.

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ТӨСВИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Төсвийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/4 дүгээр зүйлийн 4.1.57 дахь заалт:

“4.1.57.“Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөл” гэж Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуулийн 16^1.1-д заасныг.”

2/8 дугаар зүйлийн 8.1.2 дахь заалт:

“8.1.2.Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөл дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдлийн төслийг боловсруулахад ашиглах макро эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, төлөв байдлын таамаглалын тооцоог хийж, жил бүрийн 03 дугаар сарын 15-ны дотор санхүү, төсвийн болон эдийн засаг, хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлэх;”

3/8 дугаар зүйлийн 8.4.8 дахь заалт:

“8.4.8.Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөл төсвийн төслийн талаарх дүгнэлтийг Улсын Их Хуралд жил бүрийн 09 дүгээр сарын 20-нд хүргүүлж, нийтэд мэдээлнэ;”

4/10 дугаар зүйлийн 10.5 дахь хэсэг:

“10.5.Энэ хуулийн 10.1.13-т заасан төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг санхүүжүүлэх, хянах, тайлагнах болон төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэхдээ төслийн кодыг үндэслэнэ.”

5/11^2 дугаар зүйл:

“11^2 дугаар зүйл.Эдийн засаг, хөгжлийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний бүрэн эрх

11^2.1.Эдийн засаг, хөгжлийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн энэ хуулийн 12^2.1-д заасны дагуу боловсруулсан дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдлийн төслийг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлнэ.”

6/12^2 дугаар зүйл:

“12^2 дугаар зүйл.Эдийн засаг, хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын бүрэн эрх

12^{2}.1.Эдийн засаг, хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөлөөс ирүүлсэн макро эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, төлөв байдлын таамаглалд үндэслэн дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдлийн төслийг боловсруулна.”

7/24 дүгээр зүйлийн 24.7 дахь хэсэг:

“24.7.Төсвийн хөрөнгө, төрийн болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийн төрд болон орон нутагт ногдох хөрөнгийг Нийтээр тэмдэглэх баярын болон тэмдэглэлт өдрүүдийн тухай хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан нийтээр тэмдэглэх баярын болон тэмдэглэлт өдөр, тэдгээртэй адилтгах аливаа өдөрлөг, ойн баярт зориулж зарцуулахыг хориглоно.”

8/27 дугаар зүйлийн 27.1.10 дахь заалт:

“27.1.10.тухайн жилийн төсвийн төсөлд Төсвийн тогтворжуулалтын сан болон Ирээдүйн өв сангийн үлдэгдлийн хэмжээг тусгасан байх.”

9/28 дугаар зүйлийн 28.3.12 дахь заалт:

“28.3.12.олон нийтээр хэлэлцүүлсэн санал.”

10/28^{1} дүгээр зүйл:

“28^{1} дүгээр зүйл.Төсвийн төсөл боловсруулахад олон нийтийн оролцоог хангах

28^{1}.1.Тухайн жилийн төсвийн төслийг боловсруулахад олон нийтийн оролцоог дараах байдлаар хангана:

28^{1}.1.1.төсвийн төсөл боловсруулахад олон нийтийн хэлэлцүүлэг зохион байгуулах;

28^{1}.1.2.байнгын ажиллагаатай санал авах цахим хуудас, шуурхай утас ажиллуулах.

28^{1}.2.Энэ хуулийн 28^{1}.1.1-д заасан хэлэлцүүлгийг санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага жил бүрийн 8 дугаар сард, төсвийн тодотголын төслийг өргөн мэдүүлэхээс 14-өөс доошгүй хоногийн хугацаанд дараах журмаар зохион байгуулна:

28^{1}.2.1.иргэд, иргэний нийгмийн байгууллага, энэ хуулийн 10.2-т заасан Зөвлөл, төрийн аудитын байгууллага болон хэлэлцүүлгийн асуудалтай холбоотой салбарын асуудал эрхэлсэн төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний эрхлэх асуудлын хүрээний агентлаг, төсвийн байгууллагын удирдах албан тушаалтан, санхүү, төсвийн асуудал хариуцсан холбогдох албан тушаалтныг оролцуулсан байх;

28¹.2.2.хэлэлцүүлгийг салбар бүрээр явуулах;

28¹.2.3.хэлэлцүүлгээс гарсан эдийн засгийн үр ашигтай, нийгмийн ач холбогдол бүхий, зардал бууруулах саналыг нэгтгэн эрэмбэлж, тухайн жилийн төсвийн төслийг боловсруулахад тусгах.

28¹.3.Энэ хуулийн 28¹.2-т заасан төсвийн тодотголд Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан үндэслэлээр боловсруулах төсвийн тодотгол хамаарахгүй.

28¹.4.Эдийн засаг, хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага нь дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдлийн төслийг боловсруулахад олон нийтийн хэлэлцүүлгийг 3 дугаар сард багтаан, дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдэлд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах төслийг өргөн мэдүүлэхээс 14-өөс доошгүй хоногийн хугацаанд энэ зүйлд заасан журмаар зохион байгуулна.

28¹.5.Төсвийн төсөл, дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдлийн төслийн талаарх олон нийтийн хэлэлцүүлэг зохион байгуулах журмыг Засгийн газар батална.”

11/29¹ дүгээр зүйлийн 29¹.2.6 дахь заалт:

“29¹.2.6.олон нийтээр хэлэлцүүлсэн байх.”

12/29¹дүгээр зүйлийн 29¹.5 дахь хэсэг:

“29¹.5.Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрийн төслийг Засгийн газар, Улсын Их Хурлаар хэлэлцэх явцад зохион байгуулах олон нийтийн хэлэлцүүлэгт салбарын мэргэжилтнүүд, эрдэмтэн судлаачид, иргэний нийгмийн байгууллагын төлөөллийг оролцуулсан байна.”

13/32 дугаар зүйлийн 32.2.22 дахь заалт:

“32.2.22.энэ хуулийн 28¹.2.3-т заасны дагуу хэлэлцүүлгээс гарсан саналыг тухайн жилийн төсвийн төсөл, төсвийн тодотголын төсөлд хэрхэн тусгасан талаарх мэдээлэл.”

14/32 дугаар зүйлийн 32.3 дахь хэсэг:

“32.3.Энэ хуулийн 32.2.16-д заасан алдагдал санхүүжүүлэх санал нь дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдэлтэй нийцсэн байх бөгөөд түүнийг санхүүжүүлэх эх үүсвэр, хугацааг тодорхой тусгасан байна.”

15/70 дугаар зүйлийн 70.2-70.4 дэх хэсэг:

“70.2.Энэ хуулийн 28¹.2, 28¹.4-т заасныг удирдах болон гүйцэтгэх албан тушаалтан мөрдөж ажиллаагүй нь тогтоогдсон бол ажлаас халах үндэслэл болно.

70.3.Төсвийн ерөнхийлөн захирагч тухайн жилийн төсвийн тухай хуульд заасан зардлыг хэтрүүлсэн, ангилал зөрүүлсэн, зориулалт бусаар ашигласан бол тухайн эрхэлж байгаа албан тушаалаас чөлөөлөх үндэслэл болно.

70.4.Төсвийн ерөнхийлөн захирагч, санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага төсвийн төслийг боловсруулж, батлуулахдаа үндэслэлгүй тоо мэдээнд тулгуурлан батлуулсан нь төсвийн гүйцэтгэлээр тогтоогдсон бол уг албан тушаалтныг албан тушаалаас чөлөөлөх үндэслэл болно.”

2 дугаар зүйл.Төсвийн тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1.13 дахь заалтын “төсөл, арга хэмжээг” гэсний дараа “бүртгэх, кодлох,” гэж, 27 дугаар зүйлийн 27.1.2 дахь заалт, 32 дугаар зүйлийн 32.2.1 дэх заалтын “макро” гэсний өмнө “Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөлөөс боловсруулсан” гэж, 27 дугаар зүйлийн 27.4.1 дэх заалтын “шийдвэрийн” гэсний дараа “талаарх холбогдох этгээдийн” гэж, 29 дүгээр зүйлийн 29.3.5 дахь заалтын “арга хэмжээг” гэсний дараа “хэрэгжүүлэх хугацаанд тэнцүү хуваарилсан хэмжээнээс багагүй байхаар тооцож,” гэж, 33 дугаар зүйлийн 33.2.6 дахь заалтын “төсөвт өртөг,” гэсний дараа “анхны төсөвт өртөг,” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Төсвийн тухай хуулийн дараах хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/8 дугаар зүйлийн 8.1.1 дэх заалт:

“8.1.1.санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага Стратегийн баримт бичгийн төслийг, эдийн засаг, хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдлийн төслийг Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөлөөс ирүүлсэн макро эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, төлөв байдлын таамаглалд үндэслэн боловсруулж, жил бүрийн 04 дүгээр сарын 15-ны дотор Засгийн газарт хүргүүлэх;”

2/8 дугаар зүйлийн 8.4.3 дахь заалт:

“8.4.3.төсвийн ерөнхийлөн захирагч жилийн төсвийн саналаа жил бүрийн 07 дугаар сарын 25-ны дотор санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, төрийн аудитын байгууллага, Улсын Их Хуралд хүргүүлж, нийтэд ил тод мэдээлэх;”

3/8 дугаар зүйлийн 8.4.4 дэх заалт:

“8.4.4.санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага энэ хуулийн 8.4.3-т заасан жилийн төсвийн саналыг дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд нийцүүлэн нэгтгэн боловсруулж, эдийн засаг, хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаар хянуулж, жил бүрийн 08 дугаар сарын 15-ны дотор Засгийн газарт өргөн мэдүүлж, нийтэд ил тод мэдээлэх;”

4/28 дугаар зүйлийн 28.2 дахь хэсэг:

“28.2.Төсвийн ерөнхийлөн захирагч улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрт тусгуулах төсөл, арга хэмжээний саналыг дараах журмаар боловсруулж, эдийн засаг, хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ:

28.2.1.улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрт тусгуулах төсөл, арга хэмжээний саналыг санал боловсруулах бүх шатанд олон нийтээр хэлэлцүүлсэн байх;

28.2.2.улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрийн төсөлд орон нутгийн иргэдийн саналыг авсан байх.”

4 дүгээр зүйл.Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4.1 дэх заалтын “25-ны” гэснийг “09-ний” гэж, 8.4.2 дахь заалтын “08 дугаар сарын 01-ний” гэснийг “07 дугаар сарын 20-ны” гэж, 8.4.5 дахь заалтын “10 дугаар сарын 01-ний дотор” гэснийг “09 дүгээр сарын 01-ний дотор Төрийн аудитын байгууллагад хүргүүлж,” гэж, 8.4.7 дахь заалтын “10 дугаар сарын 15-ны дотор хүргүүлэх” гэснийг “09 дүгээр сарын 25-нд хүргүүлж, нийтэд мэдээлэх” гэж, 8.4.8 дахь заалтын “хэлэлцэн жил бүрийн” гэснийг “жил бүрийн намрын ээлжит чуулганаар хэлэлцэн” гэж, 28 дугаар зүйлийн 28.4 дэх хэсгийн “28.3.8-д” гэснийг “28.3.8, 28.3.12-т” гэж, мөн зүйлийн 28.3, 28.4, 28.6 дахь хэсгийн “Үндэсний хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны” гэснийг “Эдийн засаг, хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв” гэж, 29 дүгээр зүйлийн 29.1 дэх хэсгийн “үндэсний хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны” гэснийг “эдийн засаг, хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв” гэж, 8 дугаар зүйлийн 8.1.2-8.1.4 дэх заалтын дугаарыг “8.1.3-8.1.5” гэж, мөн зүйлийн 8.4.8 дахь заалтын дугаарыг “8.4.9” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Төсвийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1.1 дэх заалтын “дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдэл,” гэснийг хассугай.

6 дугаар зүйл.Төсвийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1.1 дэх заалтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

᠒᠐᠒᠓ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠗ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ [illegible]

[illegible]

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ: [illegible]:

᠗/᠙ [illegible] ᠙.᠗.᠑᠗ [illegible]:

« ᠙.᠗.᠑᠗. « [illegible] » [illegible]
[illegible] ᠑᠘.᠑ — [illegible] .. »

᠔/᠑ [illegible] ᠑.᠙.᠔ [illegible]:

« ᠑.᠙.᠔. [illegible]
[illegible]
[illegible] ᠐᠔ [illegible] ᠑᠒ — [illegible]
[illegible] ; »

᠔/᠑ [illegible] ᠑.᠙.᠑ [illegible]:

« ᠑.᠙.᠑. [illegible]
[illegible] ᠐᠙ [illegible] ᠔᠐ — [illegible] ; »

Moehgo& Folo_ oa Heol

[illegible]

« ᠓᠑.᠒.[illegible] »

[illegible] ᠓.᠑.᠑-᠓.᠑.᠓ [illegible] »

᠔/᠓᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠓᠖.᠑.᠑᠐ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠪᠡ᠄

« ᠓᠖.᠑.᠑᠐.[illegible] »

᠙/᠓᠘ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠓᠘.᠒.᠑᠙ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠪᠡ᠄

« ᠓᠘.᠒.᠑᠙.[illegible] »

᠑᠐/᠓᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄

« ᠓᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ [illegible]

᠓᠔.᠑.[illegible]

᠓᠔.᠑.᠑.[illegible]

᠓᠔.᠑.᠓.[illegible]

[illegible]

[illegible]

᠒᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠓.᠒.᠑ ᠳᠦ ᠨᠡᠮᠡᠬᠦ:

«᠒.᠒.᠓. [illegible] ::»

᠒᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠓.᠒.᠒ ᠳᠦ ᠨᠡᠮᠡᠬᠦ:

«᠒.᠒.᠒. [illegible] ::»

᠔/᠒᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠑.᠔ ᠳᠦ:

«᠒᠑.᠔. [illegible] ::»

«᠒᠑.᠒.᠑.᠖. [illegible] ::»

«᠒᠑.᠒.᠑. [illegible] ::»

᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠒ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒.᠒.᠖ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «᠒᠑ — ᠪ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «᠓᠐ — ᠪ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠒.᠒.᠗ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «᠒᠕ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠖᠐ — ᠪ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «᠒᠖ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠕᠓ — ᠪ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠒.᠒.᠘ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «᠕᠖ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠖᠐ — ᠪ ᠲᠣᠭᠠᠲᠠᠢ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «᠕᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠖᠐ — ᠪ ᠲᠣᠭᠠᠲᠠᠢ᠂ ᠲᠡᠭᠦᠨ ᠦ ᠳᠣᠲᠣᠷᠠ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠤᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠴᠡᠭᠡᠨ ᠦ ᠪᠦᠲᠦᠭᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠨ ᠪᠠ ᠬᠡᠰᠡᠭᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠦᠯᠡᠮᠵᠢ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠒.᠒.᠙ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «᠕᠖ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠘᠙ — ᠪ ᠲᠣᠭᠠᠲᠠᠢ᠂ ᠬᠡᠰᠡᠭᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠦᠯᠡᠮᠵᠢ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «᠑᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠘᠙ — ᠪ ᠲᠣᠭᠠᠲᠠᠢ᠂ ᠬᠡᠰᠡᠭᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠦᠯᠡᠮᠵᠢ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠒.᠒.᠑᠐ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «ᠨᠢᠭᠡ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠦ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠣᠩᠭᠣᠴᠠ ᠶᠢᠨ ᠨᠢᠰᠦᠯᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠨᠢᠭᠡ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠦ ᠵᠢᠯ ᠳᠦ ᠣᠩᠭᠣᠴᠠ ᠶᠢᠨ ᠨᠢᠰᠦᠯᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠒᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠖.᠑.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «᠒᠖.᠑.᠒ — ᠪ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «᠒᠖.᠑.᠒᠂ ᠒᠖.᠑.᠓ — ᠪ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠣᠷᠣᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭᠠᠳ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠦ ᠳᠦ ᠶᠠᠪᠤᠳᠠᠯ᠂ ᠭᠠᠳᠠᠭᠰᠢ ᠪᠠ ᠳᠣᠲᠣᠷᠠ ᠬᠦᠮᠦᠰ ᠦᠨ ᠢ ᠦᠯᠡᠮᠵᠢ ᠪᠠᠷ ᠬᠠᠮᠤᠷᠤᠭᠳᠠᠬᠤ ᠦᠢᠯᠡᠳᠦᠯ ᠳᠦ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ᠂ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠠ ᠳᠣᠲᠣᠷᠠᠬᠢ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ ᠦᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ᠂ ᠬᠡᠷᠡᠭᠰᠡᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢ ᠲᠣᠭᠠᠴᠠᠬᠤ ᠶᠢ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠ᠂ ᠒᠖.᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠖.᠒.᠑ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «᠒᠐.᠑ — ᠪ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «᠒᠐.᠑᠂ ᠒᠐.᠒ — ᠪ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠒᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠖.᠑.᠔ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «᠒᠖.᠑.᠔» ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠨᠡᠮᠡᠬᠦ᠃

᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠑.᠑.᠑ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «ᠵᠠᠭᠤᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠦᠢᠯᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠡ ᠪᠠ ᠲᠤᠰᠠᠯᠠᠮᠵᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠡ᠂» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ ᠬᠠᠰᠤᠭᠰᠠᠭᠠᠢ᠃

᠕ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠘ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠘.᠒.᠓ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠠᠴᠠᠭᠰᠤᠭᠠᠢ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ　　　ᠭ᠂ ᠵᠠᠨᠳᠠᠨᠱᠠᠳᠤᠷ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр

Улаанбаатар хот

НИЙТИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН ИЛ ТОД БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4.1 дэх заалтын “төсөл” гэсний дараа “, Төсвийн тухай хуулийн 8.4.3-т заасан төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн жилийн төсвийн санал, Төсвийн тухай хуулийн 54.5.4-т заасан мэдээлэл” гэж, 8.4.15 дахь заалтын “хөрөнгө оруулалт,” гэсний дараа “хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр, арга хэмжээ бүрийн код,” гэж, мөн зүйлийн 8.7 дахь хэсгийн “Энэ хуулийн” гэсний дараа “8.4.1-д заасан мэдээллийг төсвийн ерөнхийлөн захирагчид,” гэж тус тус нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА** **Г.ЗАНДАНШАТАР**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр — Улаанбаатар хот

ХУУЛЬ ТОГТООМЖИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2.1 дэх заалтын “олон” гэсний өмнө “зээлийн хэлэлцээрээс бусад” гэж нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл.Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.9 дэх хэсгийн “12.2-т” гэснийг “12.2.1, 12.2.5, 12.2.6, 12.2.7, 12.2.8, 12.2.9, 12.2.10, 12.2.11, 12.2.15, 12.2.16, 12.2.17, 12.2.18, 12.2.19, 12.2.20, 12.2.21, 12.2.22, 12.2.23, 12.2.24-т” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА — **Г.ЗАНДАНШАТАР**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр

Улаанбаатар хот

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ЧУУЛГАНЫ ХУРАЛДААНЫ ДЭГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай 75^1 дүгээр зүйл нэмсүгэй:

“75^1 дүгээр зүйл.Зээлийн ерөнхий нөхцөлийн талаарх олон улсын гэрээ байгуулах санал, гэрээний төслийг Улсын Их Хуралтай урьдчилан зөвшилцөх

75^1.1.Гадаад улс, олон улсын байгууллага, гадаад улсын болон олон улсын банк, санхүүгийн байгууллагаас авах зээлийн ерөнхий нөхцөлийн талаарх олон улсын гэрээний тухайд гэрээ байгуулах санал, олон улсын гэрээний төсөл, эсхүл эх бичвэрийг Эдийн засгийн байнгын хороо урьдчилан хэлэлцэж санал, дүгнэлтээ Төсвийн болон Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хороонд хүргүүлнэ.

75^1.2.Төсвийн болон Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны хамтарсан хуралдаанаар олон улсын гэрээний төсөл, эсхүл эх бичвэр, холбогдох баримт бичгийг Төсвийн тогтвортой байдлын тухай, Өрийн удирдлагын тухай хуульд заасан төсвийн тусгай шаардлагад нийцүүлэн хэлэлцэнэ.

75^1.3.Төсвийн болон Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны хамтарсан хуралдаанаар олон улсын гэрээний төсөл, эсхүл эх бичвэрт дараах нөхцөлийг тусгасан эсэхийг хянан хэлэлцэнэ:

75^1.3.1.тухайн зээлийн зориулалтыг тодорхой тусгасан эсэх;

75^1.3.2.зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээ нь Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичигт тусгагдсан хөгжлийн зорилтот хөтөлбөртэй уялдсан, тэргүүлэх ач холбогдлоор эрэмбэлэгдсэн төсөл, хөтөлбөр байх;

75^1.3.3.улс орны нийгэм, эдийн засгийн өсөлтийг дэмжсэн, импортыг орлох болон экспортлох бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн салбарт болон зөвхөн үр ашигтай төслүүдийг санхүүжүүлэхэд чиглэгдсэн байх;

75^1.3.4.тухайн зээлийн хэмжээ төсвийн тусгай шаардлагын тогтоосон хэмжээнд нөлөөлөхгүй, гадаад валютын нөөцийг нэмэгдүүлэхэд чиглэгдсэн байх.

75^1.4.Төсвийн болон Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны хамтарсан хуралдаанд олон улсын гэрээ байгуулах санал, олон улсын гэрээний төсөл, эсхүл эх бичвэрийг Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч, эсхүл тухайн олон улсын гэрээгээр зохицуулах асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн танилцуулна.

75^1.5.Олон улсын гэрээ байгуулах санал, олон улсын гэрээний төсөл, эх бичвэртэй холбогдуулан гишүүд асуулт асууж, үг хэлж болно.

75^1.6.Төсвийн болон Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны хамтарсан хуралдаанаар олон улсын гэрээ байгуулах санал, олон улсын гэрээний төсөл, эсхүл эх бичвэрийн талаар ил санал хураалт явуулж, хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонхын саналаар дараах санал, дүгнэлтийн аль нэгийг гаргана:

75^1.6.1.олон улсын гэрээний төсөл, эсхүл эх бичвэрийг бүхэлд нь зөвшөөрч, олон улсын гэрээнд гарын үсэг зурах эрхийг Монгол Улсын Ерөнхийлөгч, Засгийн газарт олгох;

75^1.6.2.баталсан буюу жинхэлсэн олон талт гэрээний эх бичвэрээс бусад олон улсын гэрээний төсөлтэй холбогдуулан зарчмын шинжтэй тодорхой засвар, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах санал, дүгнэлтийг Монгол Улсын Ерөнхийлөгч, Засгийн газарт хүргүүлэх;

75^1.6.3.олон улсын гэрээ байгуулах санал, олон улсын гэрээний төсөл, эсхүл эх бичвэрийг дэмжээгүй бол шалтгааныг тайлбарласан санал, дүгнэлтийг Монгол Улсын Ерөнхийлөгч, Засгийн газарт хүргүүлэх.

75^1.7.Монгол Улсын Ерөнхийлөгч, Засгийн газрын санал, эсхүл олон улсын гэрээний агуулга, ач холбогдлыг харгалзан Төсвийн болон Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны хамтарсан хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонхын саналаар олон улсын гэрээ байгуулах санал, олон улсын гэрээний төсөл, эсхүл эх бичвэрийг нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлэн зөвшилцөхөөр шийдвэрлэж болно.

75^1.8.Монгол Улсын Ерөнхийлөгч, Засгийн газар энэ хуулийн 75^1.6.2-т заасан Төсвийн болон Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны хамтарсан хуралдаанаас гаргасан санал, дүгнэлтийн дагуу олон улсын гэрээний төсөлд засвар, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах асуудлаар олон улсын гэрээний нөгөө тал, эсхүл бусад талтай хэлэлцээ хийж, хэлэлцээний үр дүнг олон улсын гэрээний шинэчилсэн төслийн хамт Улсын Их Хуралд зөвшилцөхөөр дахин ирүүлнэ.

75^1.9.Монгол Улсын Ерөнхийлөгч, Засгийн газар энэ хуулийн 75^1.6.3-т заасан Төсвийн болон Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны хамтарсан хуралдаанаас гаргасан санал, дүгнэлтэд дурдсан шалтгааныг арилгасан бол олон улсын гэрээ байгуулах санал, олон улсын гэрээний шинэчилсэн төслийг Улсын Их Хуралд зөвшилцөхөөр ирүүлж болно.

75^1.10.Энэ хуулийн 75^1.7-д заасны дагуу хэлэлцүүлсэн олон улсын гэрээ байгуулах санал, олон улсын гэрээний төсөл, эсхүл эх бичвэрийг нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцэн гишүүдийн олонхын саналаар энэ хуулийн 75^1.6.1, 75^1.6.2, 75^1.6.3-т заасан шийдвэрийн аль нэгийг гаргана.”

2 дугаар зүйл.Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 75 дугаар зүйлийн 75.3.1 дэх заалтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
« [illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Moehgo& Folo_ oa HeolI

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр

Улаанбаатар хот

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН СОНГУУЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 29.3.3 дахь заалт нэмсүгэй:

"29.3.3.сүүлийн 6 хүртэл жилийн хугацаанд Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөлд гишүүнээр ажиллаж байгаагүй."

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр — Улаанбаатар хот

АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ, СУМ, ДҮҮРГИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН СОНГУУЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 28 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 28.3.3 дахь заалт нэмсүгэй:

“28.3.3.сүүлийн 6 хүртэл жилийн хугацаанд Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөлд гишүүнээр ажиллаж байгаагүй.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА — Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ӨРИЙН УДИРДЛАГЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Өрийн удирдлагын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/6 дугаар зүйлийн 6.2.5 дахь заалт:

“6.2.5.энэ хуулийн 12.1.5-д заасан зориулалтаар хийх Засгийн газар, орон нутгийн зээллэг, Засгийн газрын өрийн баталгаа нь эдийн засгийн бодит үр өгөөж өгөх боломжтой байх.”

2/6 дугаар зүйлийн 6.4.6-6.4.8 дахь заалт:

“6.4.6.төсөл, арга хэмжээг тогтоосон хугацаанд, үр дүнтэй хэрэгжүүлэх;

6.4.7.санхүү, төсвийн зохистой, үр ашигтай удирдлагыг хэрэгжүүлэх;

6.4.8.энэ хуулийн 24.2-т зааснаас бусад зардал, үр өгөөжийн тооцооллыг хийж, үр ашигтай төслийг санхүүжүүлж, гүйцэтгэлийн хяналтыг хэрэгжүүлэх.”

3/6 дугаар зүйлийн 6.5.3, 6.5.4 дэх заалт:

“6.5.3.хуульд өөрөөр заагаагүй бол Монгол Улсын Засгийн газраас гадаад улс, олон улсын байгууллага болон банк, санхүүгийн байгууллагаас зээл авах аливаа гэрээ, хэлэлцээр хийх, үзэглэх, батлах, соёрхон батлах үйл явцыг тухай бүр нийтэд ил тод мэдээлэх;

6.5.4.энэ хуульд заасны дагуу улсын нийт гадаад өр, Засгийн газрын өр болон Засгийн газрын өрийн баталгаанд хамаарах зээл авах, зээлийн гэрээ, хэлэлцээрт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах бүрд зээлийн нийт хэмжээ, эргэн төлөх хуваарь, хүү, зээлийн зориулалт зэргийг тухай бүр нийтэд мэдээлэх.”

4/6 дугаар зүйлийн 6.6.6 дахь заалт:

“6.6.6.үйл ажиллагааны шуурхай, хариуцлагатай, тогтвортой байдлыг хангах.”

5/13 дугаар зүйлийн 13.2.5 дахь заалт:

"13.2.5.энэ хуулийн 12.1.5-д заасан зориулалтаар үүсгэх өрийн зориулалт, хэмжээ, өрийн багцын бүтэц, эргэн төлөх чадвар, эрсдэлийг зээлийн гэрээ, хэлэлцээрийн нийт хугацаагаар тодорхойлж, удирдан зохицуулах."

6/13 дугаар зүйлийн 13.3 дахь хэсэг:

"13.3.Энэ хуулийн 13.1-д заасан макро эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтийг Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөлөөс тодорхойлсон байна."

7/18 дугаар зүйлийн 18.5.8 дахь заалт:

"18.5.8.эдийн засгийн бодит үр өгөөж өгөх төсөл, арга хэмжээ байх нь холбогдох тооцоо, судалгаагаар нотлогдсон байх."

8/18 дугаар зүйлийн 18.11 дэх хэсэг:

"18.11.Энэ хуулийн 18.5.8-д заасан эдийн засгийн бодит үр өгөөжийн тооцоо, судалгаа хийх аргачлалыг эдийн засаг, хөгжлийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална."

2 дугаар зүйл.Өрийн удирдлагын тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.2.2 дахь заалтын "дунд" гэсний дараа ", урт" гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Өрийн удирдлагын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.5.1 дэх заалтын "талаар тогтоосон хугацаанд" гэснийг "талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг улирал тутам" гэж өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

Moehgo& Folo_ oa Heol

«6.2.3. [illegible] ;

«6.2.7. [illegible] ::»

[illegible]

«6.6.6. [illegible] ::»

[illegible]

«2.7.2. [illegible] — [illegible] ::»

[illegible]

«2.3.1. [illegible] — [illegible] ::»

[illegible]

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ТӨРИЙН АУДИТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Төрийн аудитын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/8 дугаар зүйлийн 8.8 дахь хэсэг:

“8.8.Нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлийн аудитын тайланд Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хийсэн аудитын үр дүнг төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн хүрэх үр дүнгийн үзүүлэлттэй харьцуулан тусгана.”

2/11 дүгээр зүйлийн 11.3.4 дэх заалт:

“11.3.4.төрийн аудитын байгууллагын аудитын сэдэвт санал авах хугацаанд иргэд, олон нийтээс ирүүлсэн санал.”

3/20 дугаар зүйлийн 20.5 дахь хэсэг:

“20.5.Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ.”

4/37 дугаар зүйлийн 37.6 дахь хэсэг:

“37.6.Энэ хуулийн 11.3.4-т заасан саналыг аудитын сэдвийг батлахад тусгасан эсэх талаарх үндэслэл, тайлбарыг Төрийн аудитын байгууллагын цахим хуудсаар иргэд, олон нийтэд ил тод мэдээлнэ.”

2 дугаар зүйл.Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.2 дахь заалтын “гаргаж, Улсын Их Хурал” гэсний дараа “, Засгийн газар” гэж, 42 дугаар зүйлийн 42.2 дахь хэсгийн “татгалзсан” гэсний дараа “, энэ хуулийн 20.5-д заасан төлөвлөгөөг ирүүлээгүй” гэж, 42.3 дахь хэсгийн “ногдуулах” гэсний дараа “, албан тушаалаас чөлөөлөх” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.2 дахь заалтын “Монгол Улсын жилийн төсвийн” гэсний болон “жилийн төсвийн төсөлд” гэсний өмнөх “өргөн мэдүүлсэн” гэснийг “өргөн мэдүүлсэн

болон өргөн мэдүүлэх” гэж, 37 дугаар зүйлийн 37.2 дахь хэсгийн “аудитын тайланг” гэснийг “аудитын тайлан, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг” гэж, 42 дугаар зүйлийн 42.4 дэх хэсгийн “ногдуулахад” гэснийг “ногдуулах, албан тушаалаас чөлөөлөхөд” гэж өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл. Энэ хуулийг Төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

Монгол бичгээр

᠑/᠒᠓ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠓·᠖ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ:

« [illegible] »

᠒ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ. [illegible]

᠓ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ. [illegible]

᠔ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ. ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ [illegible] ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠦᠷ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ::

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠭ᠌. ᠵᠠᠨᠳᠠᠨᠱᠠᠲᠠᠷ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ТӨСВИЙН ТОГТВОРТОЙ БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг нэмсүгэй:

1/6 дугаар зүйлийн 6.4, 6.5 дахь хэсэг:

“6.4.Энэ хуулийн 6.1.2-т заасан тусгай шаардлагыг 2025 оны төсвийн жил хүртэл, 6.1.4-т заасан тусгай шаардлагыг 2024 оны төсвийн жил хүртэл үе шаттай хэрэгжүүлж болно.

6.5.Энэ хуулийн 6.1.2, 6.1.4-т заасан тусгай шаардлагын доод хэмжээг бууруулахыг, энэ хуулийн 6.4-т заасан хугацааг сунгахыг хориглоно.”

2/7 дугаар зүйлийн 7.5-7.7 дахь хэсэг:

“7.5.Дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, түүний нэмэлт, өөрчлөлтийг баталснаас хойш гурваас доошгүй сарын хугацаанд жилийн төсвийн төсөл, төсвийн тодотголын төслийг өргөн мэдүүлэх, батлахыг хориглоно.

7.6.Гамшгийн аюулын хор уршиг, онцгой нөхцөлийн үр дагаврыг арилгах зорилгоор жилийн төсөв болон төсвийн тодотгол батлах бол энэ хуулийн 7.5-д заасан хязгаарлалт хамаарахгүй.

7.7.Төсвийн тусгай шаардлагыг өөрчлөх, хэрэгжих нөхцөл, хугацаанд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг хэлэлцэхэд Улсын Их Хурлын гишүүн Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 8.1.20-д зааснаас бусад тохиолдолд чуулганы хуралдаанд товлосон хугацаанд заавал хүрэлцэн ирж оролцоно.”

3/12 дугаар зүйлийн 12.4 дэх хэсэг:

“12.4.Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөл дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдлийн төсөл боловсруулахад ашиглах макро эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, төлөв байдлын таамаглалыг боловсруулахад хэрэглэсэн аргачлал, тооцооны үндэслэл зэргийг тодорхой гаргаж, энэ хуульд заасан холбогдох төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.

4/16¹ дүгээр зүйл:

“16¹ дүгээр зүйл.Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөл

16¹.1.Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Монгол Улсын жилийн төсвийн төсөл, төсвийн тодотголын төсөл, дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдлийн төсөл, улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний төслийг Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд нийцсэн эсэх, төсөв, санхүүгийн тогтвортой байдлыг хангасан эсэх, улсын төсөвт үзүүлэх нөлөөлөл, ачааллын талаар судалгаа, шинжилгээ хийж, дүгнэлт, зөвлөмж гаргах болон төсвийн хүрээний мэдэгдлийн төсөл боловсруулахад баримтлах макро эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, төлөв байдлын таамаглалыг боловсруулах үүрэг бүхий Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөл /цаашид “зөвлөл” гэх/-ийг Улсын Их Хурлын Төсвийн байнгын хорооны дэргэд байгуулан ажиллуулна.

16¹.2.Зөвлөл нь 7 гишүүнээс бүрдэх бөгөөд Төсвийн байнгын хороо нээлттэй сонгон шалгаруулалтаар хүн тус бүрээр шалгаруулж, Улсын Их Хурал энэ хуульд заасан журмын дагуу томилж, чөлөөлнө.

16¹.3.Зөвлөлийн дарга, гишүүн нь дараах шаардлагыг хангасан байна:

16¹.3.1.эдийн засаг, санхүүгийн чиглэлээр магистр болон түүнээс дээш боловсролын зэрэгтэй байх;

16¹.3.2.сүүлийн зургаан жилийн хугацаанд улс төрийн намын гишүүнчлэлгүй, улс төрийн үйл ажиллагаа явуулаагүй байх;

16¹.3.3.зөвлөлийн гишүүнээс чөлөөлөгдсөнөөс хойш 6 жилийн хугацаанд аливаа сонгуульд нэр дэвшихгүй байх;

16¹.3.4.зээл, батлан даалт, баталгааны гэрээгээр хугацаа хэтэрсэн өргүй байх;

16¹.3.5.хувь хүний ёс зүй болон нэр хүнд нь Зөвлөлийн үйл ажиллагаанд сөргөөр нөлөөлөхгүй байх;

16¹.3.6.эдийн засаг, санхүүгийн чиглэлээр эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил хийж, олон улсад нэр хүнд бүхий эрдэм, шинжилгээ судалгааны сэтгүүлд нийтлүүлсэн байх, эсхүл эдийн засаг, төсөв, мөнгөний бодлого, санхүү, татварын чиглэлээр мэргэжлээрээ 10-аас доошгүй жил ажилласан туршлагатай байх.

16^{1}.4.Зөвлөлийн дарга, гишүүнийг сонгон шалгаруулах, томилоход дараах журмыг баримтална:

16^{1}.4.1.Улсын Их Хурлын Төсвийн байнгын хороо 45-аас доошгүй хоногийн өмнө Зөвлөлийн гишүүнийг сонгон шалгаруулах тухай зарыг олон нийтийн хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслээр дамжуулан нийтэд мэдээлэх;

16^{1}.4.2.энэ хуулийн 16^{1}.3-т заасан шаардлагыг хангасан иргэн сонгон шалгаруулалтын зар олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр зарлагдсанаас хойш 30 хоногийн дотор нэр дэвших хүсэлтээ Төсвийн байнгын хороонд ирүүлэх;

16^{1}.4.3.Төсвийн байнгын хороо ажлын хэсэг байгуулж, энэ хуулийн 16^{1}.4.1-д заасан хугацаанд багтаан сонгон шалгаруулалтыг зохион байгуулах;

16^{1}.4.4.ажлын хэсэг сонгон шалгаруулалтын үр дүнд хамгийн өндөр үнэлгээ авсан иргэнийг Зөвлөлийн гишүүнд нэр дэвшүүлж томилох саналаа Төсвийн байнгын хороонд хүргүүлэх;

16^{1}.4.5.Төсвийн байнгын хороо нь Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн 29, 30, 31 дүгээр зүйл, Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 123-127 дугаар зүйлд заасны дагуу нэр дэвшигчийн сонсголыг зохион байгуулах.

16^{1}.5.Зөвлөлийн гишүүд нь даргаа олонхын саналаар 2 жилийн хугацаагаар сонгож, чөлөөлнө. Зөвлөлийн даргыг нэг удаа улируулан сонгож болно.

16^{1}.6.Зөвлөлийн гишүүнийг дараах тохиолдолд хугацаанаас нь өмнө Улсын Их Хурал чөлөөлнө:

16^{1}.6.1.өөр ажилд томилогдон ажиллах болсон;
16^{1}.6.2.өөрийн хүсэлтээр чөлөөлөгдөх хүсэлт гаргасан;
16^{1}.6.3.гэмт хэрэг үйлдсэн нь тогтоогдсон, шүүхийн шийтгэх тогтоол гарсан;

16^{1}.6.4.энэ хуульд заасан зөвлөлийн гишүүний шаардлагыг хангахгүй болсон;

16^{1}.6.5.хуульд өөрөөр заагаагүй бол төрийн алба хаах насны дээд хязгаарт хүрсэн;

16^{1}.6.6.энэ хуульд заасан чиг үүргээ биелүүлээгүй, эсхүл биелүүлэх чадамжгүй болох нь тогтоогдсон бол;

16^{1}.6.7.бүрэн эрхийн хугацаа дуусгавар болсон.

16^{1}.7.Зөвлөлийн үйл ажиллагаанд мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор төсвийн төсөл, төсвийн тодотголын төсөл, дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдлийн төслийн тооцооллыг хянах, макро эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, төлөв байдлын таамаглалыг хийхэд туслах чиг үүрэг бүхий төсвийн судалгааны нэгжийг Төсвийн байнгын хорооны харьяанд ажиллуулна.

16^{1}.8.Зөвлөлийн санал, дүгнэлт, зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх, гишүүдийн ажиллах нөхцөлтэй холбогдсон харилцааг холбогдох хууль тогтоомжоор зохицуулна.

16^{1}.9.Зөвлөлийн дарга, гишүүдийн цалингийн хэмжээг Улсын Их Хурал батална.

16^{1}.10.Зөвлөлийн дарга, гишүүн нь төсвийн байгууллагад шууд болон шууд бус хэлбэрээр зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэхгүй.”

2 дугаар зүйл.Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1.2 дахь заалтын “нийцүүлэн” гэсний дараа “Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөлөөс боловсруулсан макро эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, төлөв байдлын таамаглалд үндэслэн” гэж, 11 дүгээр зүйлийн гарчиг, 11.1 дэх хэсгийн “төсвийн” гэсний дараа “болон эдийн засаг, хөгжлийн” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР

Moehgo& Folo_ oa Heol

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

᠙᠗.᠒. [illegible]

[illegible]

[illegible]

᠙᠗.᠑᠐. [illegible]

[illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠭ.ᠵᠠᠨᠳᠠᠨᠱᠠᠲᠠᠷ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр

Улаанбаатар хот

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.8.2 дахь заалтын “зээлийн” гэснийг “зээл, тусламжийн” гэж, мөн зүйлийн 24.11.7 дахь заалтын “хөрөнгө оруулалт, зээл, тусламжийн” гэснийг “хөрөнгө оруулалтын” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ИРЭЭДҮЙН ӨВ САНГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Ирээдүйн өв сангийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 8.5 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“8.5.Энэ хуулийн 8.1-д заасан Сангийн данснаас Ерөнхий сайд ажлын таван өдрийн дотор Корпорацийн Монголбанкин дахь дансанд Сангийн эх үүсвэрийг шилжүүлнэ.”

2 дугаар зүйл.Ирээдүйн өв сангийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.5, 16 дугаар зүйлийн 16.4.3 дахь заалтын “санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнээс” гэснийг “Ерөнхий сайдаас” гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.2 дахь хэсэг, 14 дүгээр зүйлийн гарчиг, 15 дугаар зүйлийн 15.5.3 дахь заалт, 15.7 дахь хэсэг, 16 дугаар зүйлийн 16.2.3, 17 дугаар зүйлийн 17.1.5, 21 дүгээр зүйлийн 21.5.2, 21.5.4, 25 дугаар зүйлийн 25.14.4, 25.14.5 дахь заалтын “санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний” гэснийг болон 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийн “Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний” гэснийг “Ерөнхий сайдын” гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.3, 10 дугаар зүйлийн 10.4, 10.5, 10.6, 13 дугаар зүйлийн 13.5, 15 дугаар зүйлийн 15.6, 15.12 дахь хэсэг, 15.11.4, 15.11.5 дахь заалт, 16 дугаар зүйлийн 16.3 дахь хэсэг, 17 дугаар зүйлийн 17.1.3 дахь заалт, 20 дугаар зүйлийн 20.12, 26 дугаар зүйлийн 26.1 дэх хэсэг, 29 дүгээр зүйлийн 29.1.2 дахь заалт, 29.3 дахь хэсэг, 30 дугаар зүйлийн 30.1.2 дахь заалтын “санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн” гэснийг болон 10 дугаар зүйлийн 10.10, 14 дүгээр зүйлийн 14.1, 15 дугаар зүйлийн 15.1, 15.8, 15.9, 20 дугаар зүйлийн 20.5, 20.7, 21 дүгээр зүйлийн 21.2, 21.3, 26 дугаар зүйлийн 26.2, 28 дугаар зүйлийн 28.5, 28.7, 30 дугаар зүйлийн 30.2 дахь хэсгийн “Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн” гэснийг “Ерөнхий сайд” гэж, 10 дугаар зүйлийн 10.8, 10.9 дэх хэсэг, 11 дүгээр зүйлийн 11.3 дахь хэсэг, 15 дугаар зүйлийн 15.11.6, 15.11.8, 16 дугаар зүйлийн 16.2.1, 16.2.2 дахь заалт, 20 дугаар зүйлийн 20.6 дахь хэсэг, 22 дугаар зүйлийн 22.1.10 дахь заалт, 28 дугаар зүйлийн 28.4, 28.6 дахь хэсгийн “санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнд” гэснийг “Ерөнхий сайдад” гэж, 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх хэсэг, 22 дугаар зүйлийн 22.1.2 дахь заалтын “санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнтэй” гэснийг “Ерөнхий сайдтай” гэж, 17 дугаар зүйлийн 17.1.2 дахь заалтын “санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнийг” гэснийг “Ерөнхий сайдыг” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

[illegible]

[illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ

ᠭ᠂ᠵᠠᠨᠳᠠᠨᠱᠠᠲᠤᠷ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ТӨРИЙН БОЛОН ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/5 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсэг:

“5.Төрийн өөрийн өмчийг зориулалт бусаар захиран зарцуулах, нийгмийн шинжтэй төсөл, арга хэмжээнд зарцуулах, хандив, тусламж, түүнтэй адилтгах хөтөлбөр, арга хэмжээг санхүүжүүлэхийг хориглох бөгөөд энэхүү хориглолтыг зөрчсөн эрх бүхий этгээдийг албан тушаалаас чөлөөлж, учруулсан хохирлыг нөхөн төлүүлнэ.”

2/16 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэг:

“3.Аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газрын хөрөнгөөр хандив, тусламж, түүнтэй адилтгах аливаа хөтөлбөр, арга хэмжээ, нийгмийн шинжтэй үйл ажиллагаа болон төсвийн алдагдлыг санхүүжүүлэхийг хориглоно.”

3/21 дүгээр зүйлийн 21 дэх хэсэг:

“21.Төрийн өмчит болон төрийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийн хөрөнгөөр хандив, тусламж, түүнтэй адилтгах аливаа хөтөлбөр, арга хэмжээ, нийгмийн шинжтэй үйл ажиллагаа, төсвийн алдагдлыг санхүүжүүлэхийг хориглоно.”

2 дугаар зүйл.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 79 дүгээр зүйлийн “эрх эдэлнэ.” гэснийг “эрх эдэлж, үүрэг хүлээнэ.” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1 дэх заалтын “үл хөдлөх” гэснийг хассугай.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

Moehgo& Folo_ oa Heoll

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ТӨСВИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙГ ДАГАЖ МӨРДӨХ ЖУРМЫН ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр баталсан Төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсвийн төсөл, дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдлийн төслийг боловсруулах, өргөн мэдүүлэх, батлах, төсвийн цаглаврыг мөрдүүлэхтэй холбогдсон зүйл, хэсэг, заалтыг 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлийн 2 дахь заалтыг 2025 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн тус тус дагаж мөрдөнө.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр | Дугаар 75 | Улаанбаатар хот

Тогтоолын хавсралтад өөрчлөлт оруулах тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.“Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөлийн дүрэм батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2017 оны 12 дугаар сарын 22-ны өдрийн 83 дугаар тогтоолын тэмдэглэх хэсгийн “43 дугаар зүйлийн 43.1 дэх хэсгийг” гэснийг “5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсэг, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуулийн 16^1 дүгээр зүйлийг” гэж, мөн тогтоолын хавсралтаар баталсан “Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөлийн дүрэм”-ийн Есдүгээр зүйлийн 9.2 дахь хэсгийн “Төсвийн байнгын хороо” гэснийг “Улсын Их Хурал” гэж, 9.2.3 дахь заалтын “гэж Байнгын хороо үзвэл, Байнгын хорооны хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонхын саналаар” гэснийг “бол” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2.“Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөлийн дүрэм батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2017 оны 12 дугаар сарын 22-ны өдрийн 83 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан “Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөлийн дүрэм”-ийн Наймдугаар зүйл, Есдүгээр зүйлийн 9.3 дахь хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР

Moehgo& Folo_ oa YekEt Hore& oa Doeedege&

᠒᠐᠒᠓ ᠣᠨ ᠤ ᠖ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠨᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠖᠓ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠳᠤ
ᠲᠣᠭᠠᠴᠠᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔.᠖ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠢ ᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠯᠡᠨ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠡᠴᠡ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠨᠢ᠄

᠑. «ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠯᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ» ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠒᠐᠑᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠓᠖ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ — ᠤᠨ ᠔.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠂ «ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠲᠤᠬᠠᠢ» ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠪᠰᠤᠷᠤᠯᠲᠠ «ᠬᠤᠪᠢ» ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠶ᠎ᠠ᠃

᠒. «ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠯᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ» ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠒᠐᠑᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠓᠖ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ — ᠤᠨ ᠔.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠂ «ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠪᠰᠤᠷᠤᠯᠲᠠ» — ᠶᠢᠨ ᠓.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠶ᠎ᠠ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ
ᠭ᠂ ᠵᠠᠨᠳᠠᠨᠱᠠᠲᠠᠷ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2023 оны 02 дугаар сарын 01-ний өдөр | Дугаар 39 | Улаанбаатар хот

Журам батлах тухай

Инновацийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.5, 16 дугаар зүйлийн 16.4.2 дахь заалтыг тус тус үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1.“Гарааны компани болон программ хангамжийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгжид дэмжлэг үзүүлэх журам”-ыг хавсралтаар батлалсугай.

2.Энэ тогтоолын хэрэгжилтийг зохион байгуулж, хяналт тавьж ажиллахыг Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд Л.Энх-Амгаланд үүрэг болгосугай.

3.Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан “Журам батлах тухай” Монгол Улсын Засгийн газрын 2014 оны 11 дүгээр сарын 26-ны өдрийн 374 дүгээр тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД **Л.ОЮУН-ЭРДЭНЭ**

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ САЙД **Л.ЭНХ-АМГАЛАН**

Засгийн газрын 2023 оны 02 дугаар
сарын 01-ний өдрийн 39 дүгээр
тогтоолын хавсралт

ГАРААНЫ КОМПАНИ БОЛОН ПРОГРАММ ХАНГАМЖИЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ХӨГЖҮҮЛЭЛТИЙН ЧИГЛЭЛЭЭР ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛДАГ АЖ АХУЙН НЭГЖИД ДЭМЖЛЭГ ҮЗҮҮЛЭХ ЖУРАМ

Нэг.Нийтлэг үндэслэл

1.1.Энэ журмын зорилго нь Инновацийн тухай хуулийн 16.4.1-д заасны дагуу технологи дамжуулах төв, эсхүл хамтын оффист гишүүнчлэлээр бүртгүүлсэн гарааны компани болон программ хангамжийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгжид төрөөс татварын дэмжлэг үзүүлэх, түүнтэй холбогдон үүсэх бусад харилцааг зохицуулахад оршино.

1.2.Өөрчлөн байгуулах замаар шинээр байгуулагдсан компани болон байгуулагдаад 5-аас доошгүй жил үйл ажиллагаа явуулсан компанийг гарааны компаниар бүртгэхгүй.

1.3.Энэ журамд хэрэглэсэн дараах нэр томьёог дор дурдсан утгаар ойлгоно:

1.3.1.“технологи дамжуулах төв” гэж Технологи дамжуулах тухай хуулийн 3.1.2-т заасан үйл ажиллагааг явуулахад дэмжлэг үзүүлдэг хуулийн этгээд, эрдэм шинжилгээний байгууллагын харилцаа хамаарал бүхий нэгжийг;

1.3.2.“хамтын оффис” гэж Инновацийн тухай хуулийн 16.4-т заасан хуулийн этгээдийг;

1.3.3.“гарааны компани” гэж Инновацийн тухай хуулийн 3.1.8-д заасан компанийг;

1.3.4.“программ хангамжийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгж” гэж Сангийн сайд, Үндэсний статистикийн хорооны даргын 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хамтарсан 319/А/160 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан “Эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын ангилал”-ын 62-т заасан чиглэлийн дагуу үйл ажиллагаа явуулдаг компанийг;

1.3.5.“инновацийн төсөл” гэж Инновацийн тухай хуулийн 3.1.6-д заасан баримт бичгийг;

1.3.6.“инновацийн төсөл санаачлагч” гэж инновацийн төсөл боловсруулж хэрэгжүүлэхээр хүсэлт гаргасан иргэн, хуулийн этгээд болон энэ журмын 1.3.3, 1.3.4-т заасан компанийг;

1.3.7.“шинжээч” гэж Инновацийн тухай хуулийн 7.1.14-т заасны дагуу дүгнэлт гаргах эрх бүхий этгээдийг.

Хоёр.Технологи дамжуулах төв, хамтын оффис, тавигдах шаардлага

2.1.Энэ журмын дагуу татварын дэмжлэг эдлэх инновацийн төсөл санаачлагч (цаашид “төсөл санаачлагч” гэх) гарааны компани болон программ хангамжийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгж энэ журмын 2.2, 2.3-т заасан шаардлага хангасан технологи дамжуулах төв, эсхүл хамтын оффист гишүүнчлэлээр бүртгүүлсэн байна.

2.2.Технологи дамжуулах төв дараах шаардлагыг хангасан байна:

2.2.1.Технологи дамжуулах тухай хуулийн 8.1-д заасан технологи дамжуулалтыг гүйцэтгэдэг байх;

2.2.2.гишүүддээ зориулан зөвлөх, зуучлах үйлчилгээ болон хэрэглэгч, захиалагч нарт патентын мэдээллийн сан болон бусад мэдээллийн эх сурвалжид хайлт хийх үйлчилгээ үзүүлдэг байх;

2.2.3.энэ журмын 2.2.1, 2.2.2-т заасан үйл ажиллагааг явуулахад тохиромжтой өөрийн өмчлөлийн, эсхүл 3-аас доошгүй жилийн түрээсийн гэрээтэй барилга байгууламжид үйл ажиллагаа явуулдаг байх;

2.2.4.энэ журмын 2.2.1, 2.2.2-т заасан үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх орон тооны мэргэжлийн хүний нөөц, санхүүгийн чадавхтай байх.

2.3.Хамтын оффис нь дараах шаардлагыг хангасан байна:

2.3.1.хоорондоо хамааралгүй хэд хэдэн хувь хүн, хуулийн этгээд үйл ажиллагаа явуулах таатай орчныг бүрдүүлсэн гишүүддээ зориулан зөвлөх, зуучлах, сурталчлах, хөрөнгө оруулалт татах, инновацийн бүтээгдэхүүнийг хөгжүүлэх, гарааны компанийг бойжуулах зэрэг үйлчилгээг үзүүлдэг хуулийн этгээд байх;

2.3.2.хамтын оффисын үйл ажиллагааг явуулахад тохиромжтой нийслэлд 200 $м^2$, орон нутагт 100 $м^2$-аас доошгүй талбайтай өөрийн өмчлөлийн, эсхүл 3-аас доошгүй жилийн түрээсийн гэрээтэй барилга байгууламжид үйл ажиллагаа явуулдаг байх;

2.3.3.энэ журмын 2.3.1-д заасан үйлчилгээг үзүүлэх орон тооны мэргэжлийн хүний нөөц, санхүүгийн чадавхтай байх.

2.4.Өндөр технологи, үндэсний инновацийг хөгжүүлэх асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага шаардлага хангасан технологи дамжуулах төв, хамтын оффистой гэрээ байгуулж хамтран ажиллана.

Гурав.Инновацийн төслийг бүртгэх

3.1.Инновацийн төсөл нь Инновацийн тухай хуулийн 14.1-д заасан шаардлагыг хангасан байх бөгөөд инновацийн төсөл санаачлагч нь инновацийн төслөө бүртгүүлэхдээ дараах баримт бичгийг бүрдүүлэн өндөр технологи, үндэсний инновацийг хөгжүүлэх асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад цахимаар хүргүүлнэ:

3.1.1.инновацийн төсөл бүртгүүлэх тухай хүсэлт (программ хангамжийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгжийн тухайд гарааны компаниар бүртгүүлэх эсэх талаар тусгах);

3.1.2.хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар (иргэний үнэмлэхийн лавлагаа);

3.1.3.энэ журмын 2.4-т заасан технологи дамжуулах төв, эсхүл хамтын оффист гишүүнчлэлээр бүртгүүлсэн гишүүнчлэлийн гэрээний хуулбар, технологи дамжуулах төв, эсхүл хамтын оффисоос гишүүнчлэлээр үйл ажиллагааг тодорхойлсон баримт бичиг;

3.1.4.инновацийн төслөөр бий болох бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний давтагдаагүй байдал, эсхүл аж үйлдвэрийн оюуны өмчийн эрхийн баталгаажилтын мэдээлэл;

3.1.5.техник технологи, эдийн засаг, зах зээл, хууль, эрх зүй, үйл ажиллагааны судалгааг агуулсан техник, эдийн засгийн урьдчилсан судалгаа;

3.1.6.бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний анхдагч загварыг гаргаж, технологийн туршилт, зүгшрүүлэлт хийсэн талаарх мэдээлэл;

3.1.7.бусад шаардлагатай мэдээлэл.

3.2.Энэ журмын 3.1.6-д заасан технологийн туршилт, зүгшрүүлэлт хийсэн талаарх мэдээлэл нь программ хангамжийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгжид хамаарахгүй.

3.3.Төсөл санаачлагч энэ журмын 3.1.4-т заасан оюуны өмчийн эзэмшигч, эсхүл оюуны өмч эзэмшигчтэй лицензийн гэрээ байгуулж Оюуны өмчийн газарт бүртгүүлсэн байна.

3.4.Инновацийн төсөл хэрэгжүүлэх хугацаа төсөл бүртгүүлсэн өдрөөс эхлэн 5 хүртэл жил байна.

3.5.Инновацийн төсөл, түүнд хавсаргасан баримт бичгийн үнэн зөв байдлыг төсөл санаачлагч хариуцна.

3.6.Инновацийн тухай хуулийн 7.1.14 дэх заалтын хүрээнд өндөр технологи, үндэсний инновацийг хөгжүүлэх асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний шийдвэрээр баталсан “Мэргэжлийн шинжээчдийн жагсаалт”-д орсон тухайн салбарын холбогдох шинжээч инновацийн төслийг хүлээн авснаас хойш ажлын 5 өдрийн дотор Инновацийн тухай хууль болон энэ журамд заасан шаардлагад нийцэж байгаа эсэх талаар дүгнэлт гаргана.

3.7.Өндөр технологи, үндэсний инновацийг хөгжүүлэх асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага нь шинжээчдийн дүгнэлтэд үндэслэн энэ журмын 1.3.4-т заасан төсөл санаачлагчийн инновацийн төслийг мэдээллийн санд бүртгэж, ажлын 3 өдрийн дотор бүртгэсэн талаар төсөл санаачлагч болон Гаалийн ерөнхий газар, Татварын ерөнхий газарт тус тус цахимаар мэдэгдэнэ.

Дөрөв.Гарааны компанийг бүртгэх

4.1.Өндөр технологи, үндэсний инновацийг хөгжүүлэх асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага шинжээчдийн дүгнэлтэд үндэслэн гарааны компанийг бүртгүүлэх төсөл санаачлагчийн инновацийн төслийг мэдээллийн санд бүртгэж, ажлын 3 өдрийн дотор бүртгэсэн талаар төсөл санаачлагч болон Улсын бүртгэлийн ерөнхий газарт тус тус цахимаар мэдэгдэнэ.

4.2.Гарааны компани бүртгүүлэх төсөл санаачлагч энэ журмын дагуу инновацийн төслөө хэрэгжүүлэх зорилго бүхий компанийг 5 хүртэлх жилийн хугацаатай Компанийн тухай хууль, Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуульд заасан журмын дагуу улсын бүртгэлд бүртгүүлнэ. Гарааны компанийн оноосон нэрийн өмнө “Гарааны” гэсэн тодотголыг оруулна.

4.3.Технологи дамжуулах төв, хамтын оффис нь гишүүнчлэлээр бүртгүүлсэн гарааны компанийн талаарх мэдээллийг улсын бүртгэлд бүртгэгдсэнээс хойш ажлын 3 өдрийн дотор өндөр технологи, үндэсний инновацийг хөгжүүлэх асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад албан бичгээр хүргүүлнэ.

4.4.Өндөр технологи, үндэсний инновацийг хөгжүүлэх асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн гарааны компанийн мэдээллийг хүлээн авснаас хойш ажлын 3 өдрийн дотор Гаалийн ерөнхий газар болон Татварын ерөнхий газарт цахимаар хүргүүлнэ.

4.5.Гарааны компанийг татварын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага Татварын ерөнхий хуулийн 26.7-д заасан журмын дагуу бүртгэнэ.

Тав.Дэмжлэг үзүүлэх зохицуулалт

5.1.Дараах шаардлагыг хангасан инновацийн төсөл хэрэгжүүлэгч гарааны компани болон программ хангамжийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгжид татварын дэмжлэг үзүүлнэ:

5.1.1.хуулийн этгээд нь улсын бүртгэл болон харьяа татварын албанд бүртгэгдсэн байх;

5.1.2.үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээгээ дотоодод шинээр бий болгосноо нотлох баримттай байх;

5.1.3.үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээ нь Засгийн газрын баталсан инновацийн бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээний жагсаалтад бүртгэгдсэн байх.

5.2.Энэ журмын дагуу бүртгүүлсэн инновацийн төсөл хэрэгжүүлэгч гарааны компани болон программ хангамжийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгжид хууль тогтоомжийн дагуу дараах татварын дэмжлэгийг үзүүлнэ:

5.2.1.Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуулийн 22.5.4-т заасны дагуу гарааны компанийн дотоодод шинээр үйлдвэрлэсэн инновацийн бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээний борлуулалтын орлогод ногдох албан татварыг хөнгөлөх;

5.2.2.Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 13.1.19-д заасны дагуу гарааны компани болон программ хангамжийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгжийн инновацийн төслөөр дотоод, гадаадын зах зээлд шинэ бараа, бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл явуулахад шаардлагатай, дотоодод үйлдвэрлэдэггүй түүхий эд, материал, урвалж бодисыг нэмэгдсэн өртгийн албан татвараас чөлөөлөх;

5.2.3.Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийн 38.1.14-т заасны дагуу гарааны компанийн болон программ хангамжийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгжийн инновацийн төслөөр дотоод, гадаадын зах зээлд шинэ бараа, бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл явуулахад шаардлагатай, дотоодод үйлдвэрлэдэггүй түүхий эд, материал, урвалж бодисыг гаалийн татвараас чөлөөлөх;

5.2.4. 2012 оны 5 дугаар сарын 22-ны өдөр баталсан Гаалийн болон нэмэгдсэн өртгийн албан татвараас чөлөөлөх тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлд заасны дагуу гарааны компанийн болон программ хангамжийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгжийн инновацийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл явуулахад шаардлагатай тоног төхөөрөмжийг импортоор оруулахад гаалийн болон нэмэгдсэн өртгийн албан татвараас, дотоодод шинээр үйлдвэрлэсэн инновацийн бүтээгдэхүүн, ажил үйлчилгээний борлуулалтын орлогыг нэмэгдсэн өртгийн албан татвараас тус тус чөлөөлөх.

5.3.Татварын хөнгөлөлт, чөлөөлөлтийн дэмжлэг эдлэх инновацийн төсөл хэрэгжүүлэгч гарааны компани болон программ хангамжийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгж нь Татварын ерөнхий хуулийн 10.2-т заасан санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний баталсан хөнгөлөлт, чөлөөлөлт эдлүүлэх үйл ажиллагаатай холбогдох журмыг баримтална.

5.4.Энэ журмын 5.2.2-5.2.4-т заасан тоног төхөөрөмж, түүхий эд, материал, урвалж бодис нь тухайн гарааны компанийн болон программ хангамжийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгжийн бүртгүүлсэн инновацийн төслөөр үйлдвэрлэл явуулахад чиглэсэн байна.

Зургаа.Тайлан, хяналт, хариуцлага

6.1.Төсөл санаачлагч нь төслийн хэрэгжилтийн явц, үр дүнгийн тайланг жил бүрийн 2 дугаар сард багтаан өндөр технологи, үндэсний инновацийг хөгжүүлэх асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад цахимаар хүргүүлнэ.

6.2.Өндөр технологи, үндэсний инновацийг хөгжүүлэх асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага инновацийн төслийн хэрэгжилтийн явц, хугацаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд нэвтрүүлсэн байдал, үр дүнд хяналт тавина.

6.3.Өндөр технологи, үндэсний инновацийг хөгжүүлэх асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага инновацийн төслийн хэрэгжилтийн явц, үр дүнд хяналт тавих үүрэг бүхий мэргэжлийн шинжээч ажиллуулж болно.

6.4.Өндөр технологи, үндэсний инновацийг хөгжүүлэх асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага инновацийн төслийн талаарх шаардлагатай мэдээллийг төсөл санаачлагчаас гаргуулан авах эрхтэй байна.

6.5.Өндөр технологи, үндэсний инновацийг хөгжүүлэх асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага дараах тохиолдолд инновацийн төслийн бүртгэлийг цуцалж Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар, Гаалийн ерөнхий газар, Татварын ерөнхий газарт тус тус албан бичгээр болон цахимаар мэдэгдэнэ:

6.5.1.инновацийн төсөл нь анх мэдүүлсэн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний дагуу хэрэгжээгүй нь хяналтаар тогтоогдсон;

6.5.2.энэ журмын 6.1-д заасан тайланг хугацаанд нь ирүүлээгүй;

6.5.3.төсөл санаачлагчийн энэ журмын 3.3-т заасан шаардлага хангасан нөхцөл нь холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хүчингүй болсон.

6.6.Энэ журмын 6.5-д заасны дагуу инновацийн төслийг цуцалж Татварын ерөнхий газарт мэдэгдсэн тохиолдолд мэдэгдэл хүргүүлсэн татварын жилд болон түүнээс хойших татварын жилүүдэд энэ журмын 5.2.1-д заасан татварын хөнгөлөлтийг эдлүүлэхгүй.

6.7.Энэ журмын 6.5-д заасны дагуу инновацийн төслийг цуцалж Гаалийн ерөнхий газар болон Татварын ерөнхий газарт мэдэгдсэн тохиолдолд мэдэгдэл хүргүүлсэн өдрөөс хойш энэ журмын 5.2.2-5.2.4-т заасан татварын чөлөөлөлтийг эдлүүлэхгүй.

6.8.Энэ журмыг зөрчсөн иргэн, хуулийн этгээд, албан тушаалтанд холбогдох хууль тогтоомжид заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

Долоо.Бусад

7.1.Инновацийн төсөл хэрэгжүүлэгч гарааны компани болон программ хангамжийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгж нь шинээр инновацийн төсөл санаачлах тохиолдолд энэ журмын гуравт заасны дагуу инновацийн төслөө бүртгүүлнэ.

7.2.Төсөл санаачлагчийн үйл ажиллагааны мэдээллийн нууцлалыг хадгалах, хамгаалах, ашиглахтай холбогдсон харилцааг Төрийн болон албаны нууцын тухай хууль, Байгууллагын нууцын тухай хуульд заасны дагуу зохицуулна.

7.3.Инновацийн төсөл болон оюуны өмчтэй холбогдон үүссэн маргааныг холбогдох гэрээ болон хууль тогтоомжид заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

7.4.Энэ журамд заасан шинжээчтэй холбогдон гарах зардлыг өндөр технологи, инновацын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага хариуцна.

---o0o---

Хаяг:
“Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн редакц
Улаанбаатар-14201, Төрийн ордон 124 тоот
И-мэйл: turiin_medeelel@parliament.mn
Утас: 262420
Хэвлэлийн хуудас: 4.25
Индекс: 200003